

DENET VERGİ SİRKÜLER

Sirküler Tarihi : 09.06.2020
Sirküler No : 2020/059

YURTIÇİNDEN VE YURTDIŞINDAN SAĞLANAN YABANCI PARA NAKDİ KREDİLER İLE DÖVİZE ENDEKSLİ KREDİLERİN TOPLAMI 15 MİLYON ABD DOLARI VE ÜSTÜNDE OLAN FİRMALARIN TCMB'YE ÜÇER AYLIK BİLDİRİM YÜKÜMLÜLÜĞÜNE İLAVE OLARAK HAFTALIK BİLDİRİM YAPILMASINA İLİŞKİN TCMB YAZISI

Bilindiği üzere yurtiçinden ve yurtdışından sağlanan yabancı para nakdi krediler ile dövize endeksli kredilerin toplamı ilgili hesap döneminin (üçer aylık dönemler) son işgünü itibarıyla 15 milyon ABD Doları ve üstünde olan firmaların T.C. Merkez Bankasına (TCMB) üçer aylık dönemler itibarıyla bildirim yükümlülüğü ve bu bildirimlere ilişkin yıllık bağımsız denetim yaptırma yükümlülükleri bulunmaktadır.

Bu düzenlemeye ilişkin ayrıntılı açıklamalarımız [2018/39](#) sayılı Sirkülerimizde yer almaktadır.

Son olarak TCMB tarafından internet sitesinde yapılan bir duyuru ile Sistemik Risk Veri Takip Sistemi 2019 yıllık raporlarının bildirim süresi 1 Haziran 2020 tarihine, denetim süresi ise 1 Ağustos 2020 tarihine kadar uzatılmıştı.

Bu defa TCMB bu kapsamda bildirim yükümlülüğü bulunan şirketlere gönderdiği 08.06.2020 tarihli yazısı ile “**haftalık**” mali tablo verilerinin de, bu Sirkülerimizin ekinde de yer alan formatta, TCMB'ye bildirilmesini talep etmiştir.

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş., bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağıının toplam gelirleri 2019 yılında 9,6 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 167'dan fazla ülkede bulunan 1.809 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dahil dünya çapında 88.110 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlara ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

TCMB ilgili yazısında, ülkemiz ekonomisindeki genel eğilimlerin ve uygulanan ekonomik politikaların etkilerinin zamanlı izlenebilmesi açısından firmaların çeyrek dönemlik raporlamalarının yanı sıra haftalık raporlanmasına da ihtiyaç duyulduğunu belirtmiş ve ilgili mevzuata göre belirlenen yükümlülük koşullarını sağlayan firmaların haftalık olarak, Maliye Bakanlığı'nca yayımlanan Tek Düzen Hesap Planı gereklerine uygun olarak hazırlanmış yasal mali tablo verilerini ekte yer alan Form ile, YP ve TL ayrımında raporlamasını talep etmiştir.

Söz konusu haftalık raporlama yükümlülüğü kapsamında her hafta Pazar akşamı itibarıyla hazırlanacak mali veriler takip eden hafta Salı günü mesai bitimine kadar "kurumsalizleme@tcmb.gov.tr" adresine e-posta ile iletilecektir. İlk haftalık bildirim 8-14 Haziran 2020 haftası için 16 Haziran 2020/Salı günü mesai saati bitimine kadar TCMB'ye iletilmesi gerekmektedir.

TCMB tarafından talep edilen haftalık bildirim yapılabilmesi, kapsama dahil şirketlerin haftalık mali tablo hazırlamasını gerektirmektedir. Diğer taraftan, üçer aylık dönem sonları Pazar günlerine denk gelmediğinde haftalık dönemler (Pazar günleri itibarıyla) itibarıyla hazırlanan mali veriler ile üçer aylık dönem sonları itibarıyla hazırlanacak veriler farklılık gösterecek ve bir hafta için iki farklı tarihli mali veriler hazırlanmak ve açıklanmak durumunda kalınabilecektir.

Belirtmek gerekir ki, şirketlerin muhasebe iş süreçleri, kapasiteleri ve genel olarak ülkemizdeki bilgi ve belge akış süreçlerinin buna uygun olduğunu söylemek zordur. Hatta bu açıdan şirketlerin haftalık mali tablo çıkarmasının imkânsız olduğunu söylemek mümkündür.

Mevcut pandemi süreci de buna olumsuz yönde katkı yapmaktadır. Nitekim pandemi sürecinde vergi, sosyal güvenlik ve diğer bildirim ve beyanname verme sürelerine getirilen uzatmalar bunun bir sonucudur. Kısıtlamaların kaldırılması ile birlikte ertelenen birçok yükümlülüğün yerine getirilmesinde ve eksik mali verilerin tamamlanmasında Haziran-2020 önemli ve yoğun bir aydır. Şirketler Mart-Nisan-Mayıs aylarına ilişkin mali verilerini Haziran-2020 ayında güncel hale getirmeyi planlamaktadırlar.

Diğer taraftan TCMB'ye verilen yetki ile konuya ilişkin olarak 17.02.2018 tarih ve Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "*Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemlerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tarafından İzlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik*" söz konusu bildirimlerin üçer aylık ve yıllık olarak yapılmasını öngörmüştür. Yani Yönetmelik'de haftalık bildirimlere yönelik bir düzenleme yoktur.

Bununla birlikte 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Kanunu'nun 44. Maddesinde Banka'nın gerçek ve tüzel kişilerin döviz pozisyonunu etkileyen işlemlerini izlemek amacıyla belirleyeceği gerçek ve tüzel kişilerden her türlü bilgi ve belgeyi istemeye yetkili olduğuna ve istenilecek bilgi ve belgelerin kapsamı, toplanma ve izlenme yöntemi, doğruluğunun denetimi, paylaşımı, destek hizmeti temini de dâhil olmak üzere usul ve esasları belirlemeye yetkili olduğuna hükmedilmiştir.

Durum böyle olunca TCMB'nin söz konusu talebi şirketler tarafından birçok itirazla karşılanmış ve TCMB'nin mezkur yazısında belirtilen adreslere birçok soru yöneltilmiştir.

TÜRMOB da TCMB'ye göndermiş olduğu bir yazı ile haftalık mali tablo çıkartılmasının mümkün olmadığını, haftalık bildirim yapma yükümlülüğünün ilgili mevzuatta yer olmadığını ve yazı ile ihdas edilmesinin ilgili mevzuata uygun olmadığını TCMB'ye iletmiştir.

Halka açık şirketler açısından ise konunun bir başka açıdan daha değerlendirilmesi gerekmektedir. Bilindiği üzere halka açık şirketler herhangi bir kuruma yatırımcıları ilgilendirebilecek nitelikte bir bilgi açıklamak durumunda olduklarında bu bilgileri aynı anda KAP'ta da açıklamak durumundadırlar.

(Örneğin 4. Dönem Geçici Vergi Beyannamesini, yıllık mali tablolarını KAP'ta açıklamadan önce vergi dairesine veren şirketler Geçici Vergi Beyannamelerini aynı gün KAP'ta da yayımlamaktadırlar.)

Dolayısıyla söz konusu haftalık mali verilerin TCMB'ye iletilmesinin KAP'ta da açıklanmasını gerektirip gerektirmediği hususunun SPK mevzuatı açısından da değerlendirilmesi gerekmektedir. Konu bu açıdan halka açık şirketler tarafından SPK'ya intikal ettirilmiş olup, SPK şirket bazında vermiş olduğu gayri resmi cevaplarda TCMB'na iletilecek söz konusu haftalık mali taboların KAP'ta açıklanmasına gerek bulunmadığını bildirmiştir. Ancak bu hususta SPK'nın resmi açıklaması beklenmelidir.

Diğer taraftan, veri bildiriminin yapılmaması, doğru veya eksiksiz gerçekleştirilmemesi veya olumsuz görüş verilmesini gerektiren durumların düzeltilmemesi hallerinde 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu'nun 68 inci maddesine göre işlem başlatılabileceğini ve bin günden iki bin güne kadar adli para cezasına hükmolunabileceğini hatırlatmak isteriz.

Saygılarımızla.

Ek : [TCMB Kurumsal İzleme Haftalık Veri Formu](#)